

VỀ ĐỘI NGŨ NỮ CÁN BỘ GIẢNG DẠY VÀ NGHIÊN CỨU Ở ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

PGS.TS. Nguyễn Thị Bảo Ngọc

Ban Kế hoạch Tài chính, Đại học Quốc gia Hà Nội

Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) là một mô hình đại học mới. Nghị định của Chính phủ và Quy chế tổ chức và hoạt động do Thủ tướng Chính phủ ban hành đã chỉ rõ ĐHQGHN là một Trung tâm đào tạo, nghiên cứu và ứng dụng KHCN chất lượng cao ngang tầm khu vực, dần dần đạt trình độ quốc tế. Muốn đảm đương được sứ mạng đó, trước hết chúng ta phải có đội ngũ cán bộ giảng dạy, nghiên cứu đủ về số lượng với chất lượng cao. Thực trạng đội ngũ cán bộ giảng dạy (CBGD), nghiên cứu (NC) và chiến lược phát triển đội ngũ này trong những năm tới là vấn đề nan giải của ĐHQGHN. Trong cái chung đó, chúng tôi muốn đề cập tới vai trò, thực trạng của đội ngũ nữ CBGD, NC về cơ cấu, trình độ chuyên môn, ngoại ngữ, đào tạo bồi dưỡng cũng như một số ý kiến đề xuất.

Qua số liệu điều tra trong khuôn khổ Dự án Điều tra cơ bản: " Tác động của hoạt động khoa học công nghệ (KHCN) ở trường Đại học với sự phát triển kinh tế xã hội trong công nghiệp hoá - hiện đại hoá đất nước của ĐHQGHN", có thể thấy thực trạng vai trò CBGD, NC nữ như sau

• Về chức năng hoạt động:

Cán bộ công chức nữ ĐHQGHN tham gia vào tất cả các mảng công tác của ĐHQGHN, đó là:

- Tham gia giảng dạy và NCKH với tỷ lệ 47,4%. Như vậy, chị em nữ đảm trách gần một nửa trọng trách đào tạo và NCKH - Nhiệm vụ chính của ĐHQGHN.

Đi sâu hơn ở mảng công tác này, theo chức danh công việc thì thấy:

+ Với chức danh Giảng viên: Phụ nữ chiếm 52% tổng số giảng viên của ĐHQGHN.

+ Với chức danh Giảng viên chính: Phụ nữ chiếm 24% tổng số giảng viên chính của ĐHQGHN.

+ Với chức danh Giảng viên cao cấp: Phụ nữ chiếm 0,7% tổng số giảng viên cao cấp của ĐHQGHN.

- Tham gia quản lý hành chính và chuyên môn: Phụ nữ chiếm 24% trong tổng số cán bộ quản lý hành chính của ĐHQGHN. Trong đó, Chủ nhiệm, Phó Chủ nhiệm bộ môn chiếm 2%, Chủ nhiệm, Phó Chủ nhiệm khoa chiếm 3% còn lại 19% là quản lý hành chính khác.

- Tham gia công tác đoàn thể: 10%.

• Về trình độ chuyên môn

- Nếu tính tỷ lệ trong toàn ĐHQGHN thì số nữ có trình độ Tiến sĩ trở lên còn quá khiêm tốn, nữ GS, PGS chỉ có 12 người chiếm 6% còn lại 94% là nam (Tổng số 212 GS, PGS):

+ Nữ GS chiếm 4%;

+ Nữ PGS chiếm 7%;

+ Nữ Tiến sĩ Khoa học chiếm 5%;

+ Nữ Tiến sĩ chiếm 18%;

- Nếu phân theo trình độ của cán bộ nữ thì:

+ Giáo sư chiếm 0,2 %;

+ Thạc sĩ: 18,8%;

+ Phó Giáo sư: 1,1% ;

+ Đại học : 50,5%;

+ Tiến sĩ Khoa học: 0,3%;

+ Trung cấp: 11,6%;

+ Tiến sĩ: 7,4%;

+ Khác: 10,1%.

Như vậy chỉ có 1% cán bộ nữ là GS, PGS, trong khi đó, trong toàn ĐHQGHN, GS, PGS chiếm 15%.

• Về trình độ Ngoại ngữ

Có 32,5% chị em nữ có trình độ ngoại ngữ có thể sử dụng được chủ yếu là tiếng Anh, Nga. Trong khi đó, cán bộ nữ GD, NC chiếm 47,4%.

• Về đào tạo và bồi dưỡng

Trong 5 năm qua, đã có gần 6% chị em được tham gia học tập nâng cao trình độ Quản lý hành chính, 21% tham gia bồi dưỡng Tin học và 14% được bồi dưỡng Chính trị trung, cao cấp.

• Về thành tích NCKH

Như đã đưa ra ở trên, số nữ tham gia GD và NC chiếm 47,4%, nhưng số có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cao còn quá khiêm tốn, chưa tương xứng với tỷ lệ một nửa nữ đảm trách nhiệm vụ GD, NCKH. Mặc dù vậy, chị em đã rất cố gắng, có những đóng góp to lớn trong công tác ĐT, NCKH.

- 19,9% cán bộ nữ có bài báo công bố trên các tạp chí, trong đó:

+ 12,3% số cán bộ nữ có báo cáo tại hội nghị khoa học trong nước.

+ 6,1% số cán bộ nữ có báo cáo tại hội nghị ở nước ngoài.

- 8,4% cán bộ nữ tham gia viết sách, giáo trình đã in cấp ĐHQGHN trở lên.

Trong những năm tới, với tình trạng hằng hụt cán bộ KH của ĐHQGHN, số nữ cán bộ có trình độ cao về hưu nhiều, vấn đề đào tạo cán bộ đầu ngành, kế cận, trong đó có cả cán bộ nữ là vô cùng quan trọng. Nên chăng có những quy định, quan tâm hơn nữa trong tuyển chọn, sử dụng, bồi dưỡng đội ngũ sinh viên, cán bộ KH nữ. Như thường lệ trước nay, trong khi phụ nữ với chức năng làm mẹ đã phải mất thời gian, sức học cho những lần sinh nở, việc phấn đấu để đạt kết quả như nam giới với thời gian ngắn hơn 5 năm là không thực tế, đó phải chăng là sự ưu tiên phụ nữ hay là sự phân biệt nam, nữ trong đối xử.

Chúng tôi tin chắc rằng, với phẩm chất thông minh, cần cù của dân tộc Việt Nam, cộng với lòng vị tha, chịu thương, chịu khó của người phụ nữ, nếu được quan tâm, động viên đúng mức, phụ nữ ĐHQGHN sẽ có đóng góp nhiều hơn cho quá trình xây dựng, phát triển lớn mạnh của ĐHQG nói riêng và cho sự nghiệp HDH, CNH đất nước trong thời kỳ đổi mới.